

| Implementatie palliatieve zorg |

NISPA

Nijmegen Institute for Scientist-Practitioners in Addiction

NISPA-dag 16 november 2023
Workshop
Jojanneke Briek
Koen Westen
Marjolein van Tongeren

Gary Waters images

1

Inleiding

Cliënten met EPA overlijden vele jaren eerder dan gemiddeld (Plana-Ripoll et al., 2019)

Palliatieve zorg bij EPA verloopt grillig, is complex, vraagt een proactieve benadering en tijdige signalering middels de surprise question: *Zou het mij verbazen wanneer deze cliënt binnen 12 maanden komt te overlijden?* (Den Boer et al., 2019)

De richtlijn palliatieve zorg is niet ingebed in de verslavingszorg (Den Boer et al., 2019)

Hoogwaardige pz is een mensenrecht (Radbruch et al., 2013)

Inleiding | Onderzoek | Methode | Resultaten | Conclusie | Take home message

2

Inleiding

Overlijdens van cliënten

Plotseling

Alleen

Intuïtief

Reactief

Inleiding | Onderzoek | Methode | Resultaten | Conclusie | Take home message

3

Onderzoek

In kaart brengen waar zorgverleners tegenaan lopen bij de implementatie van de richtlijn palliatieve zorg in FACT-teams van VNN

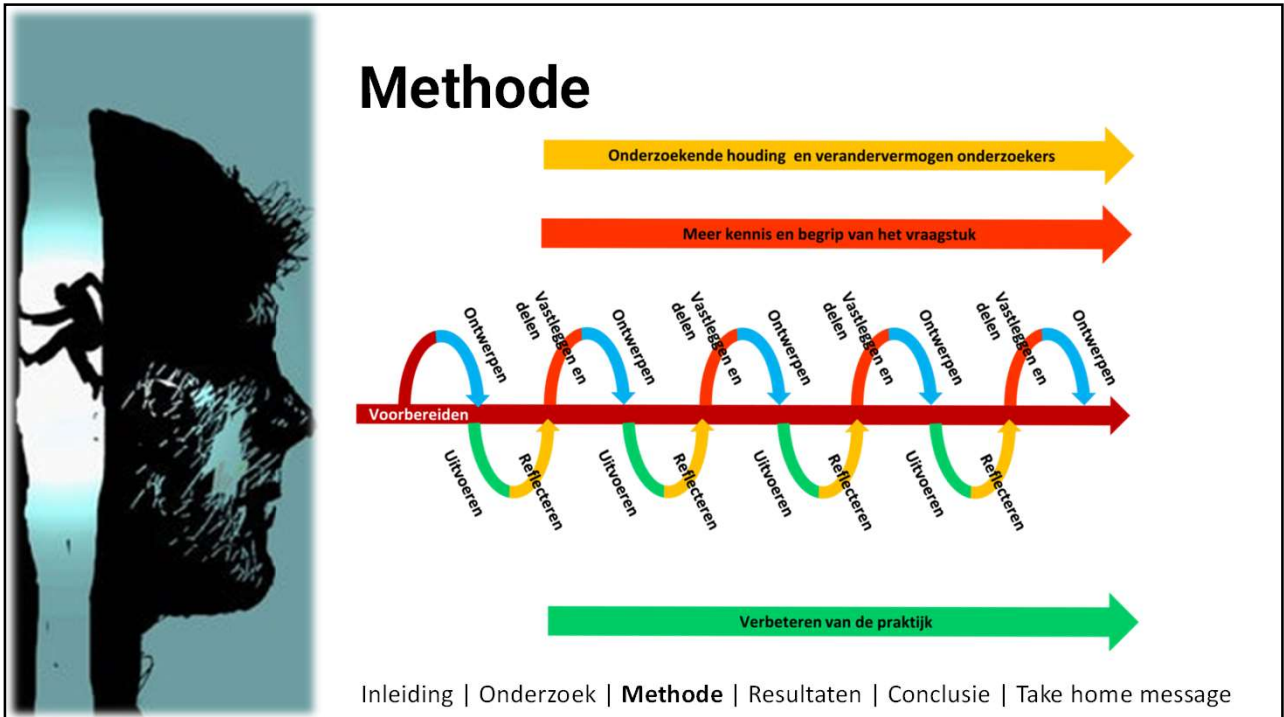
2019-heden

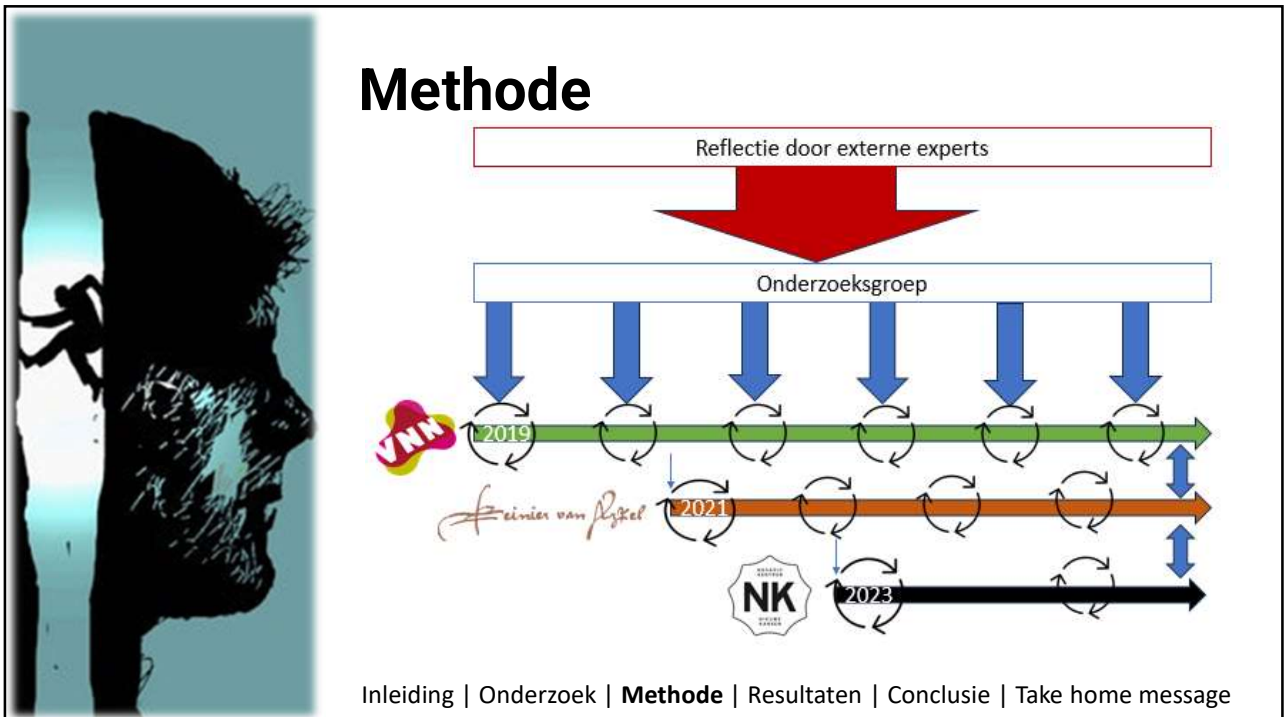
**VERSLAVINGSZORG
NOORD NEDERLAND**

Onderzoek | Inleiding | Methode | Resultaten | Conclusie | Take home message

4

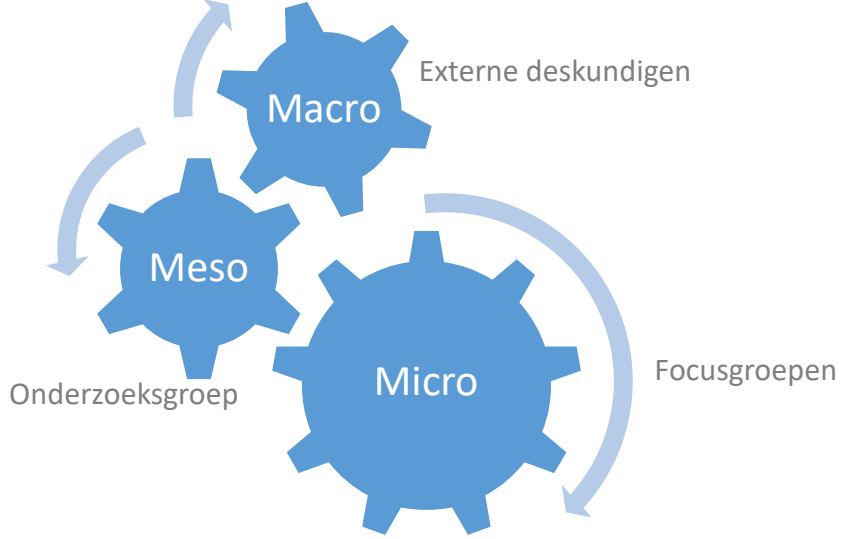
5

6

Methode

Externe deskundigen

Macro

Meso

Onderzoeksgroep

Micro

Focusgroepen

Inleiding | Onderzoek | **Methode** | Resultaten | Conclusie | Take home message

7

Methode

Focusgroepen (logboeken, notulen, reflecties)

Deelnemende FACT teams + cliënt met netwerk(zorg)

Inleiding | Onderzoek | **Methode** | Resultaten | Conclusie | Take home message

8

Methode

Onderzoeksgroep

Inleiding | Onderzoek | **Methode** | Resultaten | Conclusie | Take home message

9

Resultaten

Fase 1 implementatie: informeren verandering

Micro	Meso	Macro
Presentaties in FACT teams ++	Onderzoeksozpet intranet	Ontwikkelingen volgen

Inleiding | Onderzoek | Methode | **Resultaten** | Conclusie | Take home message

10

Resultaten

Fase 2 implementatie: bereidheid

Micro	Meso	Macro
Focusgroepen	Studenten betrekken +	Contact leggen netwerk coördinatoren pal zorg +++
Wergroepen ++	Beleidsadviseur +	
Logboeken	Directieteam	
Notulen	Onderzoeksgroep	
Aandachtsfunctionaris -		
Regiebehandelaren betrekken +		
Teammanagers betrekken+		

Inleiding | Onderzoek | Methode | **Resultaten** | Conclusie | Take home message

11

Resultaten

Fase 3 implementatie: gedrag aanpassen

Micro	Meso	Macro
Integratie bestaande structuren ++	Integratie bestaande systemen	Deelnemen netwerken pz ++
Wekelijks pal FACT bord +	Tegel intranet +	Deelname MDO zkh +
SQ in MDO ++	Platform pal zorg +	Uitwisseling andere vz +
Moreel beraad +	Afd. communicatie	Aanbod onderzoek HBO ++
Werkoverleg +	Afd. opleidingen	
Werk-/kwaliteitsgroepen +	Beslisboom -	
Pal zorg medewerkers -	Waakmanden +	
Wensenboekje +	Groeiende interesse teams	
Wilsverklaring		

Inleiding | Onderzoek | Methode | **Resultaten** | Conclusie | Take home message

12

Resultaten

Neem me bij de hand

- Markeren met SQ... en dan?!
- Wat als... ik het niet goed doe?!
- Gesprek aangaan... Hoe?! Wanneer? Wie?
- Medisch niet gemarkeerd... en dan?!
- Proactief zorgplan... maar hoe?!
- Wilsonbekwaamheid... en dan?!

Inleiding | Onderzoek | Methode | **Resultaten** | Conclusie | Take home message

13

Resultaten

Fase 4 implementatie: gedrag volhouden

Micro	Meso	Macro
Team jaarplan	Consultatiedienst pz +	Consultatiedienst vz pz
FACT bord voortgang +	Scholing/ presentaties platform +	Presentaties netwerken +++
MDO & evaluaties ++	Ook poli / kliniek / BW	Webinars volgen/ geven
Gezamenlijk SQ + SPICT	Week vd pal zorg	Workshop FACT congres
Werkoverleg +	Onderzoeken studenten +	Uitwisseling NK, Jellinek, RvA ++
Moreel beraad +	Module kwaliteitsportaal	Zorg samen evalueren +
Samen op casusniveau +++	Budget reserveren	Promotieonderzoek pz
	Pal zorg in EPD	Nieuwe handreiking

Inleiding | Onderzoek | Methode | **Resultaten** | Conclusie | Take home message

14

Resultaten praktijkcasus

Vrouw 41 jaar
 4 kinderen uit huis geplaatst
 Chronisch alcoholafhankelijkheid + drugs + tabak
 Scene bewoner
 Zorgmijder
 Trauma's in de VG
 Diazepam 60mg dd voorschrift HA
 Levercirrose F4, CP A
 No shows MDL arts
 VG VNN veelal bemoeizorg

Inleiding | Onderzoek | Methode | **Resultaten** | Conclusie | Take home message

15

Resultaten praktijkcasus

Man 54 jaar
 LVB
 VG seksueel misbruik
 VG maagperforatie, gedotterd
 VG alcoholafhankelijkheid
 1 jaar abstinert met antabus
 Cannabis, tabak
 Woont in een BW
 Nauwelijks contact met dochter
 Geen medische behandelingen

Inleiding | Onderzoek | Methode | **Resultaten** | Conclusie | Take home message

16

Conclusie

Micro	Kennisgebrek zorgverleners, cliënten, ketenpartners Handelingsverlegenheid Markering verslaving sec is lastig Implementatie verhoogt kwaliteit van leven én sterven
Meso	Inbedding surprise question in het zorgproces = de motor Inbedding vaste structuren FACTbord/MDO = onderhoudend Inbedding moreel beraad = steunend Worsteling investeren implementatie vs productie Starten op casusniveau verhoogd handelingsbereidheid
Macro	Samenwerking netwerkpartners pz ontbreekt Eenduidige terminologie ontbreekt Richtlijn en Toolkit onvoldoende praktisch inzetbaar Actieonderzoek helpt bij implementatie en borging

Inleiding | Onderzoek | Methode | Resultaten | **Conclusie** | Take home message

17

Take home message

Wees proactief, stel de surprise question bij iedere cli!

Inleiding | Onderzoek | Methode | Resultaten | Conclusie | **Take home message**

18

Contactgegevens

Jojanneke Briek j.briek@vnn.nl

Koen Westen kh.westen@avanshogeschool.nl

Marjolein van Tongeren m.tongeren@iriszorg.nl

Inleiding | Onderzoek | Methode | Resultaten | Conclusie | **Take home message**